

CITIRANJE, REFERIRANJE I STILOVI CITIRANJA

ŠTO JE CITAT, A ŠTO REFERENCA?

Kao što svako novo znanje proizlazi iz prethodno stečenog znanja, tako se i svaki novi akademski rad oslanja na ideje i znanja iz prethodno objavljenih radova. Sve ideje i riječi koje su preuzete iz drugih radova potrebno je jasno označiti u tekstu tj. **citirati** i precizno navesti bibliografski zapis korištenog izvora na kraju teksta, tj. navesti **referencu** u **popisu referenci**. Postoji više stilova citiranja, no svi se sastoje od citata i popisa referenci.

Svi stilovi citiranja sastoje se od dva dijela:

a) citati (u tekstu)

- bibliografske bilješke koje sadrže podatke potrebne za identifikaciju korištene literature
- pojavljuju se u tekstu akademskog rada neposredno nakon teksta na koji se odnosi

b) referenca (ili cjeloviti bibliografski zapis izvora; u popisu referenci)

- bibliografski podaci koji služe identifikaciji izvora (npr. prezime i ime autora, naslov knjige, mjesto i godina izdanja, naziv izdavača i dr.)
- pojavljuje se na kraju akademskog rada kao popis referenci

ZAŠTO JE POTREBNO CITIRANJE ILI REFERIRANJE NA IZVORE?

Precizno referiranje osnova je dobre akademske prakse jer pokazuje da je autor sustavno pretražio, pročitao i odabrao relevantnu literaturu, što daje kredibilitet radu i omogućuje čitatelju pronalazak relevantnih izvora.

Budući da je akademski rad oblik pisane komunikacije između autora i drugih stručnjaka o određenoj temi, referiranjem se jasno odvajaju vlastiti dijelovi rada od onih koji su preuzeti. Ako se ne navedu korišteni izvori za tuđe riječi, ideje, metode, argumente, moguće je da ste počinili oblik plagiranja, jedan od najozbiljnijih prekršaja u akademskom svijetu.

ŠTO SE CITIRA?

DA:

- direktno preuzet tekst iz digitalnog ili papirnatoz izvora
- parafraziran ili sazet tekst iz drugog izvora
- slike, dijagrami, tablice, ilustracije, fotografije preuzete iz drugih izvora
- podaci preuzeti iz drugih izvora
- dijelovi vlastitog teksta koji su prethodno bili publicirani ili predstavljaju dio ocijenjenog seminarskog rada na nekom drugom kolegiju.

NE:

- općepoznate činjenice (ako niste sigurni, radije citirati)
- podatke prikupljene za istraživanja o kojem se izvještava

STILOVI CITIRANJA

Ne postoji jedinstveni stil citiranja već se oni razlikuju s obzirom na znanstveno područje ili ustanovu, tj. odjel unutar kojeg djeluje znanstvenik. No, stilovi citiranja mogu se kategorizirati u tri osnovne kategorije prikazane u tablici 1. Tijekom pisanja akademskog rada odaberite jedan stil citiranja i dosljedno se pridržavajte njegovih pravila kroz cijeli rad. Ako pišete rad za časopis, proučite upute za autore i citirajte literaturu prema njihovim preporukama.

Tablica 1. Osnovne kategorije stilova citiranja s poveznicama na detaljnije upute za pojedini stil

Kategorija stila	Citati	Prikaz bibliografskog zapis u popisu referenci	Primjer
Autor-datum	(Jones, 2005)	Abecednim redosljedom	Harvardski stil, American Psychological Association
Numerički stil	(1)	Numerički, redosljedom pojavljivanja u tekstu	Vancouverski stil
Fusnota stil	¹	Abecednim redosljedom	Modern Humanities Research Association